EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2005/32/EB

2005 m. liepos 6 d.

nustatanti ekologinio projektavimo reikalavimų energiją vartojantiems gaminiams nustatymo sistemą ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 92/42/EEB bei Europos Parlamento ir Tarybos direktyvas 96/57/EB ir 2000/55/EB

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 95 straipsnį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ([1]),

laikydamiesi Sutarties 251 straipsnyje nustatytos tvarkos ([2]),

kadangi:

(1) Valstybių narių priimtų įstatymų arba administracinių priemonių skirtumai energiją vartojančių gaminių ekologinio projektavimo klausimais gali trukdyti prekybai ir iškraipyti konkurenciją Bendrijoje ir todėl tiesiogiai paveikti vidaus rinkos kūrimą ir funkcionavimą. Nacionalinių įstatymų suderinimas yra vienintelis būdas išvengti tokių prekybos trukdžių ir nesąžiningos konkurencijos.

(2) Energiją vartojantys gaminiai sunaudoja didelę Bendrijoje suvartojamų gamtinių išteklių ir energijos dalį. Jie taip pat kelia ir kitų svarbių poveikių aplinkai. Galima pastebėti, kad didžioji dauguma Bendrijos rinkoje siūlomų gaminių kategorijų pasižymi labai skirtingu poveikiu aplinkai, nors turi panašų funkcinį naudingumą. Tvaraus vystymosi labui reikia skatinti nuolatinį tokių gaminių bendro poveikio aplinkai gerinimą, pirmiausia nustatant neigiamų poveikių aplinkai pagrindinius šaltinius ir vengiant taršos pernešimo, tačiau tokiu gerinimu nesukeliant pernelyg didelių išlaidų.

(3) Ekologinis gaminių projektavimas yra vienas iš esminių Bendrijos integruotos produktų politikos strategijos veiksnių. Reikšdamas prevencinį požiūrį, leidžiantį optimizuoti gaminių aplinkosauginį veiksmingumą ir kartu išlaikyti jų funkcines savybes, jis atveria puikias naujas galimybes gamintojams, vartotojams ir apskritai visai visuomenei.

(4) Laikoma, kad energijos vartojimo efektyvumo didinimas, įskaitant ir galimybę efektyviau vartoti galutinę elektros energiją, įneš svarų indėlį įgyvendinant šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų mažinimo Bendrijoje siekius. Elektros energijos paklausa yra greičiausiai auganti galutinio energijos vartojimo kategorija, ir numatoma, kad jos paklausa per artimiausius 20–30 metų išaugs, jei nebus šią tendenciją stabdančių politikos veiksmų. Kaip siūloma Komisijos Europos klimato kaitos programoje (EKKP), yra įmanoma ženkliai sumažinti energijos vartojimą. Klimato kaita yra vienas iš Šeštosios Bendrijos aplinkos apsaugos veiksmų programos, nustatytos Europos Parlamento ir Tarybos sprendimu Nr. 1600/2002/EB ([3]), prioritetų. Energijos taupymas yra ekonomiškiausias būdas didinti tiekimo patikimumą ir mažinti priklausomybę nuo importo. Todėl reikia priimti svarias paklausos valdymo priemones ir siekius.

([1]) OL C 112, 2004 4 30, p. 25.

([2]) 2004 m. balandžio 20 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 104 E, 2004 4 30, p. 319), 2004 m. lapkričio 29 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 38 E, 2005 2 15, p. 45), 2005 m. balandžio 13 d. Europos Parlamento pozicija ir 2005 m. gegužės 23 d. Tarybos sprendimas.

([3]) OL L 242, 2002 9 10, p. 1.

(5) Imtis veiksmų reikėtų energiją vartojančių gaminių projektavimo tarpsnyje, nes paaiškėjo, kad gaminio taršą, taip pat ir didžiumą su ja susijusių išlaidų per jo gyvavimo ciklą nulemia būtent šis tarpsnis.

(6) Reikėtų sukurti nuoseklią sistemą energiją vartojančių gaminių ekologinio projektavimo reikalavimams Bendrijoje taikyti, kad būtų užtikrintas laisvas tokių gaminių, atitinkančių šiuos reikalavimus, judėjimas ir būtų pagerintas bendras poveikis aplinkai. Tokie Bendrijos reikalavimai turėtų atsižvelgti į sąžiningos konkurencijos ir tarptautinės prekybos principus.

(7) Ekologinio projektavimo reikalavimai nustatytini atsižvelgiant į Šeštosios Bendrijos aplinkos apsaugos veiksmų programos tikslus ir prioritetus, įskaitant ir atitinkamų tos programos teminių strategijų pritaikytinus tikslus.

(8) Šia direktyva siekiama pasiekti aukštą aplinkos apsaugos lygį mažinant potencialų energiją vartojančių gaminių poveikį aplinkai, ir tai vėliau bus naudinga vartotojui ir kitiems galutiniams naudotojams. Tvarus vystymasis reikalauja rimtai vertinti numatomų priemonių poveikį sveikatai, socialinį ir ekonominį poveikius. Didinant gaminių energijos vartojimo efektyvumą prisidedama prie didesnio energijos tiekimo patikimumo, o tai yra pagrindas racionaliai ekonominei veiklai, taigi ir tvariam vystymuisi.

(9) Valstybė narė, kuri mano esant būtina išlaikyti nacionalines nuostatas vadovaujantis svarbiu poreikiu saugoti aplinką arba įvesti naujas nuostatas dėl su aplinkos apsauga susijusių naujų mokslinių įrodymų dėl tai valstybei narei būdingos problemos, kylančios priėmus taikytiną įgyvendinimo priemonę, gali tai padaryti laikydamasi Sutarties 95 straipsnio 4, 5 ir 6 dalių sąlygų, numatančių būtinybę iš anksto praneši Komisijai ir gauti jos pritarimą.

(10) Siekiant iš tobulesnio projektavimo gauti kuo didesnę aplinkosauginę naudą gali tekti informuoti vartotojus apie energiją vartojančių gaminių ekologines charakteristikas ir aplinkosauginį veiksmingumą ir patarti jiems, kaip naudoti gaminį aplinkai nežalingu būdu.

(11) Žaliojoje knygoje dėl integruotos produktų politikos pateiktas požiūris, kuris, būdamas pagrindinis Šeštosios Bendrijos aplinkos apsaugos veiksmų programos inovacinis elementas, kelia tikslą sumažinti gaminių poveikį aplinkai per visą jų gyvavimo ciklą. Kai projektavimo tarpsnyje nagrinėjamas gaminio poveikis aplinkai per visą jo gyvavimo ciklą, atsiveria didelės galimybės lengviau gerinti aplinkos būklę rentabiliu būdu. Čia reikėtų pakankamo lankstumo, kad šį veiksnį galima būtų integruoti į gaminio projektavimą, kartu atsižvelgiant į techninius, funkcinius ir ekonominius aspektus.

(12) Nors platus požiūris į aplinkosauginį veiksmingumą yra pageidautinas, tačiau aplinkosaugos prioritetiniu tikslu, iki kol bus priimtas darbo planas, reikėtų laikyti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų poveikio mažinimą didinant energijos vartojimo efektyvumą.

(13) Gali būti reikalinga ir pateisinama nustatyti konkrečius kiekybinius ekologinio projektavimo reikalavimus kai kuriems gaminiams arba jų aplinkosaugos aspektams, siekiant kuo daugiau sumažinti tų gaminių poveikį aplinkai. Atsižvelgiant į neatidėliotiną būtinybę prisidėti prie įsipareigojimų pagal Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencijos (JTBKKK) Kioto protokolą vykdymo ir nepakenkti šioje direktyvoje keliamam integruotam požiūriui, tam tikrą prioritetą reikia teikti priemonėms, turinčioms didelį šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų mažinimo mažomis sąnaudomis potencialą. Tokios priemonės prisidėtų prie tvaraus išteklių naudojimo ir įneštų labai svarbų indėlį į tvarios gamybos ir vartojimo programų 10 metų sistemą, dėl kurios buvo sutarta Pasaulio viršūnių susitikime dėl tvaraus vystymosi Johanesburge 2002 m. rugsėjo mėn.

(14) Kaip bendra taisyklė, budėjimo režime esančių ar išjungtų energiją vartojančių gaminių energijos sunaudojimas turėtų būti sumažintas iki minimalaus lygio, būtino tinkamai jų veiklai.

(15) Nors reikėtų lygiuotis į rinkoje, įskaitant tarptautinę rinką, prieinamus geriausiai veikiančius gaminius ar geriausias technologijas, ekologinio projektavimo reikalavimų lygį reikėtų nustatyti remiantis technine, ekonomine ir aplinkosaugine analize. Lanksčiai taikant reikalavimų lygio nustatymo metodą galima lengviau pagerinti aplinkosauginį veiksmingumą per trumpą laiką. Reikėtų konsultuotis su suinteresuotomis šalimis ir atliekant analizę įtraukti jas į aktyvų bendradarbiavimą. Nustatant privalomas priemones reikėtų pakankamų

konsultacijų su susijusiomis šalimis. Tokios konsultacijos galėtų išryškinti įdiegimo tarpsnių arba pereinamojo laikotarpio priemonių poreikį. Tarpinių siekių nustatymas padidina politikos nuspėjamumą, sudaro sąlygas keisti gaminio tobulinimo ciklą ir suinteresuotoms šalims palengvina ilgalaikį planavimą.

(16) Pirmenybę reikėtų teikti alternatyviems veiksmams, pavyzdžiui, pramonės savireguliacijai, jeigu galima tikėtis, kad tokie veiksmai leis siekti politikos tikslų greičiau arba pigiau negu privalomi reikalavimai. Teisėkūros priemonių gali prireikti ten, kur rinkos jėgoms nepavyks veikti teisinga kryptimi arba pakankamai sparčiai.

(17) Savireguliacija, įskaitant savanoriškus susitarimus vienašališko pramonės įsipareigojimo forma, gali lemti greitą pažangą dėl spartaus ir rentabilaus įgyvendinimo ir sudaro sąlygas lanksčiai ir tinkamai prisiderinti prie technologijų pasirinkimo galimybių ir jautrių rinkos pokyčių.

(18) Norint įvertinti savanoriškus susitarimus ar kitas savireguliacijos priemones, pateiktas kaip alternatyva įgyvendinimo priemonėms, turėtų būti prieinama bent ši informacija: atvirumas dalyvavimui, pridėtinė vertė, atstovaujamumas, kiekybiniai ir tarpiniai tikslai, pilietinės visuomenės dalyvavimas, priežiūra ir pranešimai, savireguliacijos iniciatyvos administravimo rentabilumas ir darnumas.

(19) Komisijos Komunikato dėl aplinkos apsaugos susitarimų Bendrijos lygmeniu pagal reguliavimo aplinkos supaprastinimo ir tobulinimo veiksmų planą 6 skyrius gali praversti kaip naudingos gairės vertinant pramonės savireguliaciją šios direktyvos požiūriu.

(20) Ši direktyva turėtų paskatinti ekologinio projektavimo integravimą į mažas ir vidutines įmones (MVĮ) bei labai mažas įmones. Integravimas palengvėtų, jei informacijos apie tokių produktų tvaraus vystymosi savybę būtų daug ir ji būtų lengvai prieinama.

(21) Energiją vartojantys gaminiai, tenkinantys ekologinio projektavimo reikalavimus, kuriuos nustato šios direktyvos įgyvendinimo priemonės, turėtų būti pažymėti „CE“ ženklu ir turėti užrašą su atitinkama informacija, kad galėtų būti pateikti į vidaus rinką ir joje laisvai judėtų. Įgyvendinimo priemones būtina griežtai vykdyti, siekiant mažinti reguliuojamų energiją vartojančių gaminių poveikį aplinkai ir užtikrinti sąžiningą konkurenciją.

(22) Rengdama įgyvendinimo priemones ir savo darbo planą, Komisija turėtų konsultuotis su valstybių narių atstovais ir su kitomis su gaminių grupe susijusiomis suinteresuotomis šalimis, pavyzdžiui, pramonės sritimi, įskaitant ir MVĮ bei amatams priskirtinus gamintojus, profsąjungas, prekybininkus, mažmeninius prekiautojus, importuotojus, aplinkosaugos grupes ir vartotojų organizacijas.

(23) Rengdama įgyvendinimo priemones, Komisija taip pat turėtų tinkamai atsižvelgti į galiojančią nacionalinę aplinkosaugos teisę, ypač susijusią su toksinėmis medžiagomis, kurią valstybės narės nurodo kaip išsaugotiną, tačiau dėl to valstybėse narėse neturėtų sumažėti esami ir pagrįsti apsaugos lygiai.

(24) Reikėtų atsižvelgti į techninio derinimo direktyvose numatytus naudoti modulius ir taisykles, išdėstytas 1993 m. liepos 22 d. Tarybos sprendime 93/465/EEB dėl modulių, taikomų įvairiuose atitikties įvertinimo procedūrų etapuose, ir atitikties ženklo CE žymėjimo ir naudojimo taisyklių ([1]), taikytinų techninio derinimo direktyvose.

(25) Priežiūros institucijos turėtų keistis informacija apie priemones, numatytas pagal šios direktyvos taikymo sritį rinkos priežiūrai pagerinti. Tokiam bendradarbiavimui reikia kuo plačiau naudotis elektroninėmis ryšio priemonėmis ir atitinkamomis Bendrijos programomis. Reikėtų sudaryti lengvesnes sąlygas keistis informacija apie aplinkosauginį veiksmingumą per gyvavimo ciklą ir projektavimo sprendimų laimėjimus. Vienas svarbiausių šios direktyvos pasiekimų yra ekologinio projektavimo metu gamintojų pastangomis gautų pagrindinių žinių kaupimas ir sklaida.

(26) Paprastai kompetentinga įstaiga yra viešoji ar privati įstaiga, paskirta valstybės institucijų bei pateikianti būtinas garantijas dėl nešališkumo ir turimos techninės patirties atlikti gaminio patikrą dėl jo atitikimo taikytinoms įgyvendinimo priemonėms.

([1]) OL L 220, 1993 8 30, p. 23.

(27) Atkreipdamos dėmesį į būtinybę vengti neatitikimo, valstybės narės turėtų užtikrinti priemones, būtinas veiksmingai prižiūrėti rinką.

(28) Atsižvelgiant į MVĮ informavimą ir apmokymus ekologinio projektavimo klausimais, gali būti tikslinga numatyti lydimuosius veiksmus.

(29) Vidaus rinkos veikimui yra naudinga, kad standartai būtų suderinti Bendrijos mastu. Paskelbus nuorodas į tokius standartus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, jų laikymasis laikytinas pagrindine pagal šią direktyvą priimtose įgyvendinimo priemonėse nustatytų reikalavimų laikymosi sąlyga, nors turėtų būti leidžiami ir kiti atitikties parodymo būdai.

(30) Viena svarbiausių darniųjų standartų paskirčių yra padėti gamintojams taikyti pagal šią direktyvą priimtas įgyvendinimo priemones. Tokių standartų pagrindu galėtų būti kuriami matavimo ir patikros metodai. Bendrų ekologinio projektavimo reikalavimų taikymo atvejais darnieji standartai galėtų gerokai padėti kreipiant gamintojus į jų gaminių ekologinio profilio kūrimą pagal atitinkamos įgyvendinimo priemonės reikalavimus. Tokie standartai turėtų aiškiai parodyti ryšį tarp jų atskirų punktų ir atitinkamų reikalavimų. Darniųjų standartų tikslas neturėtų būti nustatyti ribas aplinkosaugos aspektams.

(31) Naudojant šioje direktyvoje pateiktus sąvokų apibrėžimus naudinga remtis atitinkamais tarptautiniais standartais, pavyzdžiui, ISO 14040.

(32) Ši direktyva atitinka tam tikrus naujo požiūrio įgyvendinimo principus, išdėstytus 1985 m. gegužės 7 d. Tarybos rezoliucijoje dėl naujo požiūrio į techninį derinimą ir standartus ([1]) ir nuorodų darymo į darniuosius Europos standartus principus. 1999 m. spalio 28 d. Tarybos rezoliucijoje dėl standartizavimo vaidmens Europoje ([2]) rekomenduojama Komisijai patikrinti, ar naujo požiūrio principą galima pritaikyti ir naujiems sektoriams kaip teisės tobulinimo ir supaprastinimo priemonę.

(33) Ši direktyva papildo esamus Bendrijos teisės aktus, kaip antai 1992 m. rugsėjo 22 d. Tarybos direktyvą 92/75/EEB dėl buitinių prietaisų energijos ir kitų išteklių sunaudojimo parodymo ženklinant gaminį bei pateikiant standartinę informaciją apie gaminį ([3]), 2000 m. liepos 17 d Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1980/2000 dėl pakeistos Bendrijos ekologinio ženklo suteikimo sistemos ([4]), 2001 m. lapkričio 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 2422/2001 dėl raštinės įrangos ženklinimo apie energijos taupymą Bendrijos programos ([5]), 2003 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/96/EB dėl elektros ir elektroninės įrangos atliekų ([6]), 2003 m. sausio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2002/95/EB dėl tam tikrų pavojingų medžiagų naudojimo elektros ir elektroninėje įrangoje apribojimo – bendroji Europos Parlamento, Tarybos ir Komisijos deklaracija, susijusi su 9 straipsniu ([7]) ir 1976 m. liepos 27 d. Tarybos direktyvą 76/769/EEB, derinančią valstybių narių įstatymus, reglamentus ir administracinius nurodymus dėl tam tikrų pavojingų medžiagų ir preparatų pardavimo ir naudojimo apribojimų ([8]). Šios direktyvos ir esamų Bendrijos teisės aktų sinergijos turėtų padėti stiprinti atitinkamą poveikį ir kurti gamintojams skirtus nuoseklius reikalavimus.

(34) 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/42/EEB dėl naudingumo koeficiento reikalavimų naujiems karšto vandens katilams, deginantiems skystąjį arba dujinį kurą ([9]), 1996 m. rugsėjo 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 96/57/EB dėl energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų buitiniams elektriniams šaldytuvams, šaldikliams ir jų deriniams ([10]) ir 2000 m. rugsėjo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/55/EB dėl energijos vartojimo efektyvumo reikalavimų, taikomų liuminescencinio apšvietimo balastiniams įtaisams ([11]) jau turi nuostatas dėl energijos efektyvumo peržiūrėjimo reikalavimų, todėl jas reikėtų integruoti į dabartinę sistemą.

([1]) OL C 136, 1985 6 4, p. 1.

([2]) OL C 141, 2000 5 19, p. 1.

([3]) OL L 297, 1992 10 13, p. 16. Direktyva su pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (EB) Nr. 1882/2003 (OL L 284, 2003 10 31, p. 1).

([4]) OL L 237, 2000 9 21, p. 1.

([5]) OL L 332, 2001 12 15, p. 1.

([6]) OL L 37, 2003 2 13, p. 24. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 2003/108/EB (OL L 345, 2003 12 31, p. 106).

([7]) OL L 37, 2003 2 13, p. 19.

([8]) OL L 262, 1976 9 27, p. 201. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2004/98/EB (OL L 305, 2004 10 1, p. 63).

([9]) OL L 167, 1992 6 22, p. 17. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2004/8/EB (OL L 52, 2004 2 21, p. 50).

([10]) OL L 236, 1996 9 18, p. 36.

([11]) OL L 279, 2000 11 1, p. 33.

(35) Direktyva 92/42/EEB numato taikyti žvaigždučių kategorijų sistemą katilų energiniam naudingumui vertinti. Kadangi valstybės narės ir pramonė sutaria, jog žvaigždučių kategorijų sistema neatnešė tikėto rezultato, Direktyvą 92/42/EEB reikėtų iš dalies pakeisti, kad būtų atverti keliai efektyvesnėms schemoms.

(36) 1978 m. vasario 13 d. Tarybos direktyvoje 78/170/EEB dėl šilumos generatorių patalpoms šildyti ir karštam vandeniui ruošti naujuose ir esamuose ne pramoninės paskirties pastatuose naudingumo koeficientų ir dėl šilumos bei karšto vandens tiekimo sistemų izoliavimo naujuose ne pramoninės paskirties pastatuose ([1]) išdėstyti reikalavimai buvo pakeisti Direktyvos 92/42/EEB, 1990 m. birželio 29 d. Tarybos direktyvos 90/396/EEB dėl valstybių narių įstatymų, susijusių su dujas deginančiais prietaisais, suderinimo ([2]) ir 2002 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/91/EB dėl pastatų energinio naudingumo ([3]) nuostatomis. Dėl šios priežasties Direktyvą 78/170/EEB reikėtų panaikinti.

(37) 1986 m. gruodžio 1 d. Tarybos direktyva 86/594/EEB dėl akustinio buitinių prietaisų keliamo triukšmo ([4]) nustato sąlygas, kuriomis valstybės narės gali pareikalauti skelbti informaciją apie tokių prietaisų keliamą triukšmą, ir apibrėžia triukšmo lygio nustatymo procedūrą. Derinimo tikslais triukšmo sklaida turėtų būti įtraukta į integruotą aplinkosauginio veiksmingumo vertinimą. Kadangi ši direktyva numato tokį integruotą požiūrį, Direktyva 86/594/EEB turėtų būti panaikinta.

(38) Šiai direktyvai įgyvendinti būtinos priemonės turėtų būti priimamos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijos naudojimosi jai suteiktais įgyvendinimo įgaliojimais tvarką ([5]).

(39) Valstybės narės turėtų nustatyti sankcijas už nacionalinių nuostatų, priimtų pagal šią direktyvą, pažeidimus. Šios sankcijos turėtų būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

(40) Reikėtų prisiminti, kad Tarpinstitucinio susitarimo dėl geresnio teisės aktų rengimo ([6]) 34 punktas teigia, kad „Taryba skatins valstybes nares savo ir Bendrijos poreikiams sudaryti lenteles, kurios, kiek įmanoma, iliustruos sąryšį tarp direktyvų ir perkėlimo į nacionalinę teisę priemonių, ir jas skelbti“.

(41) Kadangi šios direktyvos tikslo, tai yra užtikrinti vidaus rinkos veikimą reikalaujant, kad gaminiai pasiektų atitinkamą aplinkosauginio veiksmingumo lygį, valstybės narės negali deramai pasiekti, ir kadangi, dėl jo masto ir poveikio, to tikslo būtų geriau siekti Bendrijos lygmeniu, laikydamasi Sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidiarumo principo Bendrija gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina nurodytam tikslui pasiekti.

(42) Buvo pasikonsultuota su Regionų komitetu, tačiau jis nuomonės nepareiškė,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Dalykas ir taikymo sritis

1. Ši direktyva nustato ekologinio projektavimo reikalavimų energiją vartojantiems gaminiams nustatymo sistemą, kad būtų užtikrintas laisvas tokių gaminių judėjimas vidaus rinkoje.

2. Šia direktyva numatoma nustatyti reikalavimus, kuriuos turės tenkinti energiją vartojantys gaminiai, kuriems taikomos įgyvendinimo priemonės, kad šiuos gaminius galima būtų pateikti į rinką ir (arba) pradėti naudoti. Didindama energijos vartojimo efektyvumą ir keldama aplinkosaugos lygį ir kartu stiprindama energijos tiekimo patikimumą, ji prisideda prie tvaraus vystymosi.

3. Ši direktyva netaikoma keleivinio ar krovininio transporto priemonėms.

4. Ši direktyva ir pagal ją priimtos įgyvendinimo priemonės nepažeidžia Bendrijos teisės aktų dėl atliekų tvarkymo ir cheminių medžiagų, įskaitant Bendrijos teisės aktus dėl fluoro turinčių šiltnamio efektą sukeliančių dujų.

([1]) OL L 52, 1978 2 23, p. 32. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 82/885/EEB (OL L 378, 1982 12 31, p. 19).

([2]) OL L 196, 1990 7 26, p. 15. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 93/68/EEB (OL L 220, 1993 8 30, p. 1).

([3]) OL L 1, 2003 1 4, p. 65.

([4]) OL L 344, 1986 12 6, p. 24. Direktyva su pakeitimais, padarytais Tarybos reglamentu (EB) Nr. 807/2003 (OL L 122, 2003 5 16, p. 36).

([5]) OL L 184, 1999 7 17, p. 23.

([6]) OL C 321, 2003 12 31, p. 1.

2 straipsnis

Sąvokų apibrėžimai

Šioje direktyvoje naudojami šie sąvokų apibrėžimai:

1. „Energiją vartojantis gaminys“ – tai gaminys, kuris, patekęs į rinką ir (arba) pradėtas naudoti, gali veikti numatyta paskirtimi tik gaudamas energiją (elektrą, iškastinį organinį kurą ir atsinaujinančius energijos šaltinius), arba gaminys, kuris tą energiją generuoja, perduoda ir matuoja, įskaitant ir gaminio dalis, kurios veikia tik gaudamos energiją ir yra skirtos įkomponuoti į energiją vartojantį gaminį, kuriam taikoma ši direktyva, ir kurios teikiamos į rinką ir (arba) pradedamos naudoti kaip atskiros dalys pas galutinius vartotojus ir kurių aplinkosauginį veiksmingumą galima nustatyti atskirai.

2. „Sudedamosios dalys ir mazgai“ – tai dalys, kurios skirtos įkomponuoti į energiją vartojančius gaminius, ir kurios neteikiamos į rinką ir (arba) nepradedamos naudoti kaip atskiros dalys pas galutinius vartotojus arba kurių aplinkosauginio veiksmingumo atskirai nustatyti negalima.

3. „Įgyvendinimo priemonės“ – tai pagal šią direktyvą priimtos priemonės, kurios nurodo ekologinio projektavimo reikalavimus apibrėžtiems energiją vartojantiems gaminiams arba šių gaminių ekologiniams aspektams.

4. „Pateikimas į rinką“ – tai pirmą kartą pasiūlyti energiją vartojantį gaminį Bendrijos rinkai, norint jį išplatinti arba naudoti Bendrijoje, už atlygį arba nemokamai ir nepriklausomai nuo pardavimo būdo.

5. „Pradėjimas naudoti“ – tai pirmą kartą Bendrijoje imti naudoti energiją vartojantį gaminį pagal paskirtį pas galutinį vartotoją.

6. „Gamintojas“ – tai fizinis arba juridinis asmuo, kuris gamina energiją vartojančius gaminus, kuriems taikoma ši direktyva, ir atsako už jų atitiktį šiai direktyvai pateikiant juos į rinką ir (arba) pradedant naudoti gamintojo vardu ar su jo firmos ženklu arba savo poreikiams. Jeigu nesama tokio gamintojo, kaip nusakyta pirmuoju sakiniu, arba importuotojo, kaip nustatyta 8 punkte, tai gamintoju laikomas kiekvienas fizinis arba juridinis asmuo, kuris pateikia į rinką ir (arba) pradeda naudoti energiją vartojančius gaminus, kuriems taikoma ši direktyva.

7. „Įgaliotas atstovas“ – tai Bendrijoje įsisteigęs fizinis arba juridinis asmuo, kuris gavo gamintojo rašytinį įgaliojimą jo vardu vykdyti visus ar dalį su šia direktyva susijusių įpareigojimų ir formalumų.

8. „Importuotojas“ - tai Bendrijoje įsisteigęs fizinis ar juridinis asmuo, kuris užsiimdamas savo profesine veikla, Bendrijos rinkoje pateikia gaminį iš trečiosios šalies.

9. „Medžiagos“ – tai visos medžiagos, naudojamos gaminių gyvavimo cikle.

10. „Gaminio projektavimas“ – tai visuma procesų, kuriais teisiniai, techniniai, saugos, funkciniai, rinkos ar kiti reikalavimai, kuriuos turi tenkinti gaminys, perkeliami į energiją vartojančio gaminio technines sąlygas.

11. „Aplinkosaugos aspektas“ – tai energiją vartojančio gaminio elementas ar funkcija, kurie per jo gyvavimo ciklą gali sąveikauti su aplinka.

12. „Poveikis aplinkai“ – tai bet koks aplinkos pokytis, kurį visiškai arba iš dalies sukelia energiją vartojantis gaminys per savo gyvavimo ciklą.

13. „Gyvavimo ciklas“ – tai iš eilės einantys ir tarpusavyje susiję energiją vartojančio gaminio tarpsniai nuo žaliavos panaudojimo iki galutinio pašalinimo.

14. „Pakartotinis naudojimas“ – tai bet kokia operacija, kai energiją vartojantis gaminys ar jo sudedamosios dalys, pasiekę pirmo naudojimo pabaigą, naudojami ta pačia paskirtimi, kuriai buvo pagaminti, įskaitant ir pratęstą

energiją vartojančio gaminio naudojimą, kai šis buvo perduotas surinkimo punktams, platintojams, atliekų perdirbėjams ar gamintojams, taip pat pakartotinį energiją vartojančio gaminio naudojimą po atnaujinimo.

15. „Perdirbimas“ – tai atliekų perdirbimas gamybos proceso metu pradiniu jų tikslu ar kitais tikslais išskyrus energijos gamybą.

16. „Energijos iš atliekų gamyba“ – tai degiųjų atliekų naudojimas siekiant generuoti energiją, jas tiesiogiai deginant vienas ar su kitomis atliekomis, bet išgaunant šilumą.

17. „Gamyba iš atliekų“ – tai atitinkamos operacijos, nurodytos 1975 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvos 75/442/EEB dėl atliekų ([1]) II B priede.

18. „Atliekos“ – tai medžiaga ar daiktas pagal Direktyvos 75/442/EEB I priede nurodytas kategorijas, kurį turėtojas išmeta kaip nereikalingą, ketina arba turi išmesti.

19. „Pavojingos atliekos“ – tai atliekos, nurodytos 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvos 91/689/EEB dėl pavojingų atliekų ([2]) 1 straipsnio 4 dalyje.

20. „Ekologinis profilis“ – tai sąnaudų ir išeigos (pvz., medžiagų, emisijų ir atliekų), susijusių su energiją vartojančiu gaminiu per jo gyvavimo ciklą, turinčių pastebimą poveikį aplinkai ir išreikštų fizikiniais dydžiais, kuriuos galima išmatuoti, aprašas pagal įgyvendinimo priemonę, taikomą energiją vartojančiam gaminiui.

21. „Aplinkosauginis veiksmingumas“ (energiją vartojančio gaminio) – tai gamintojo vykdyto energiją vartojančio gaminio aplinkosaugos aspektų valdymo rezultatas, užfiksuotas techninėje dokumentacijoje.

22. „Aplinkosauginio veiksmingumo gerinimas“ – tai energiją vartojančio gaminio aplinkosauginio veiksmingumo didinimo iš vienos gaminio kartos į kitą procesas, tačiau nebūtinai vienu metu visais gaminio aplinkosaugos aspektais.

23. „Ekologinis projektavimas“ – tai aplinkosaugos aspektų integravimas į gaminio projektą siekiant pagerinti energiją vartojančio gaminio aplinkosauginį veiksmingumą per visą gaminio gyvavimo ciklą.

24. „Ekologinio projektavimo reikalavimas“ – tai su energiją vartojančio gaminio ar jo projektavimu susijęs reikalavimas, kuriuo siekiama pagerinti gaminio aplinkosauginį veiksmingumą arba informacijos apie gaminio ekologinius aspektus teikimą.

25. „Bendrasis ekologinio projektavimo reikalavimas“ – tai ekologinio projektavimo reikalavimas, grindžiamas ekologiniu profiliu ir nenustatantis ribinių verčių atskiriems ekologiniams profiliams.

26. „Specialus ekologinio projektavimo reikalavimas“ – tai kiekybinis ir išmatuojamas ekologinio projektavimo reikalavimas, susijęs su atskiru aplinkosauginiu energiją vartojančio gaminio aspektu, pavyzdžiui, energijos vartojimu naudojimo metu, suskaičiuotu duotam produkcijos vienetui.

27. „Darnusis standartas“ – tai techninė sąlyga, patvirtinta pripažintos standartų įstaigos, turinčios Komisijos įgaliojimą pagal 1998 m. liepos 22 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/34/EB nustatančią informacijos apie techninius standartus ir reglamentus teikimo tvarką ([3]), siekiant nustatyti Europos reikalavimą, kurio vykdymas nėra privalomas.

3 straipsnis

Pateikimas į rinką ir (arba) pradėjimas naudoti

1. Valstybės narės imasi visų reikalingų priemonių siekdamos užtikrinti, kad energiją vartojantys gaminiai, kuriems taikomos įgyvendinimo priemonės, būtų teikiami į rinką ir

([1]) OL L 194, 1975 7 25, p. 39. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Reglamentu (EB) Nr. 1882/2003.

([2]) OL L 377, 1991 12 31, p. 20. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 94/31/EB (OL L 168, 1994 7 2, p. 28).

([3]) OL L 204, 1998 7 21, p. 37. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2003 m. Stojimo aktu.

(arba) pradedami naudoti tik tada, kai atitinka šias priemones ir yra pažymėti CE ženklu, kaip nurodyta 5 straipsnyje.

2. Valstybės narės paskiria už rinkos priežiūrą atsakingas valdžios institucijas. Jos pasirūpina, kad šios institucijos turėtų pakankamus įgaliojimus imtis reikiamų priemonių, kurios joms patikimos pagal šią direktyvą. Valstybės narės apibrėžia funkcijas, įgaliojimus ir organizacines priemones kompetentingoms valdžios institucijoms, kurios turi teisę:

i) organizuoti reikalingus energiją vartojančių gaminių atitikties patikrinimus reikiamu mastu ir įpareigoti gamintoją arba jo įgaliotą atstovą atsiimti iš rinkos atitikties netenkinančius gaminius, kaip nurodyta 7 straipsnyje;

ii) reikalauti, kad atitinkamos šalys teiktų visą reikiamą informaciją, kaip nustatyta įgyvendinimo priemonėse;

iii) imti gaminių pavyzdžius, kad būtų atlikti atitikties patikrinimai.

3. Valstybės narės nuolatos informuoja Komisiją apie rinkos priežiūros rezultatus ir, jeigu tikslinga, šią informaciją Komisija perduoda kitoms valstybėms narėms.

4. Valstybės narės užtikrina, kad jų vartotojai ir kitos suinteresuotos šalys turėtų galimybę pateikti kompetentingoms valdžios institucijoms savo komentarus dėl gaminio atitikties.

4 straipsnis

Importuotojo atsakomybė

Jei gamintojas nėra įsisteigęs Bendrijoje ir jei nėra įgalioto atstovo, pareiga

— užtikrinti, kad rinkoje pateiktas arba pradėtas naudoti energiją vartojantis gaminys atitiktų šią direktyvą ir taikytiną įgyvendinimo priemonę ir

— turėti atitikties deklaraciją ir prieinamus techninius dokumentus

tenka importuotojui.

5 straipsnis

Atitikties žymėjimas ir deklaravimas

1. Prieš pateikiant į rinką ir (arba) pradedant naudoti energiją vartojantį gaminį, kuriam taikomos įgyvendinimo priemonės, ant jo tvirtinamas CE atitikties ženklas ir išduodama atitikties deklaracija, kuriais gamintojas ar jo įgaliotas atstovas užtikrina ir deklaruoja, kad energiją vartojantis gaminys atitinka visas taikytinos įgyvendinimo priemonės nuostatas.

2. CE atitikties ženklas susideda iš pirmųjų raidžių „CE“, kaip parodyta III priede.

3. Atitikties deklaracija turi VI priede apibūdintus elementus ir nuorodą į atitinkamą įgyvendinimo priemonę.

4. Draudžiama ant energiją vartojančio gaminio tvirtinti ženklus, kurie galėtų klaidinti naudotojus panašia į CE ženklą reikšme ar forma.

5. Valstybės narės gali pareikalauti, kad pagal I priedo 2 dalį teiktina informacija būtų pateikta jų oficialia(-iomis) kalba(-omis), kai energiją vartojantis gaminys pasiekia galutinį vartotoją.

Valstybės narės taip pat leidžia ją pateikti viena ar keliomis oficialiomis Bendrijos kalbomis.

Taikydamos pirmąją pastraipą, valstybės narės visų pirma atsižvelgia:

a) į tai, ar informacija gali būti pateikta suderintais simboliais ar pripažintais kodais ar kitomis priemonėmis;

b) į numatomą energiją vartojančio gaminio naudotojo tipą ir teikiamos informacijos pobūdį.

6 straipsnis

Laisvas judėjimas

1. Valstybės narės savo teritorijose nedraudžia, neriboja ir netrukdo pateikti į rinką arba pradėti naudoti energiją vartojantį gaminį remdamosi ekologinio projektavimo reikalavimais, taikytinais tiems I priedo 1 dalyje nurodytiems ekologinio projektavimo kriterijams, kuriuos apima atitinkama įgyvendinimo priemonė, jeigu energiją vartojantis gaminys atitinka taikomos įgyvendinimo priemonės nuostatas ir yra pažymėtas CE ženklu, kaip nurodyta 5 straipsnyje.

2. Valstybės narės savo teritorijose nedraudžia, neriboja ir netrukdo pateikti į rinką arba pradėti naudoti energiją vartojantį gaminį, pažymėtą CE ženklu, kaip nurodyta 5 straipsnyje, remdamosi ekologinio projektavimo reikalavimais, taikytinais I priedo 1 dalyje nurodytiems ekologinio projektavimo kriterijams, jeigu šiuos kriterijus apimanti atitinkama įgyvendinimo priemonė nenurodo, kad ekologinio projektavimo reikalavimas nėra būtinas.

3. Valstybės narės netrukdo rodyti energiją vartojančių gaminių, neatitinkančių taikomos įgyvendinimo priemonės nuostatų, pvz., prekybos mugėse, parodose ir demonstravimo renginiuose, jeigu yra aiškiai nurodyta, kad šie gaminiai nebus teikiami į rinką ir (arba) pradėti naudoti, kol neįgis atitikties.

7 straipsnis

Apsaugos sąlyga

1. Jeigu valstybė narė išsiaiškina, kad pažymėtas CE ženklu, kaip nurodyta 5 straipsnyje, ir pagal paskirtį naudojamas energiją vartojantis gaminys neatitinka atitinkamų taikomos įgyvendinimo priemonės nuostatų, gamintojas ar jo įgaliotas atstovas įpareigojamas suderinti energiją vartojantį gaminį su taikomos įgyvendinimo priemonės nuostatomis ir (arba) CE ženklinimo reikalavimais ir nutraukti pažeidimus valstybės narės nustatytomis sąlygomis.

Jei yra pakankamai įrodymų, kad energiją vartojantis gaminys gali neatitikti įgyvendinimo priemonių, valstybė narė turi imtis būtinų priemonių, kurios, priklausomai nuo neatitikimo laipsnio, netgi gali reikšti draudimą pateikti į rinką energiją vartojantį gaminį tol, kol bus nustatytas atitikimas.

Jeigu neatitikimas tęsiasi, valstybė narė priima sprendimą apriboti ar uždrausti teikti į rinką arba pradėti naudoti tokį energiją vartojantį gaminį, arba užtikrina jo pašalinimą iš rinkos.

Uždraudimo ar pašalinimo iš rinkos atvejais, nedelsiant informuojama Komisija ir kitos valstybės narės.

2. Sprendime, kuriuo valstybė narė pagal šią direktyvą riboja ar uždraudžia tokį energiją vartojantį gaminį pateikti į rinką arba pradėti jį naudoti, turi būti nurodyta, kokiais pagrindais yra grindžiamas.

Apie tokį sprendimą nedelsiant pranešama suinteresuotai šaliai, kartu ją informuojant apie galimas teisines priemones pagal atitinkamoje valstybėje narėje galiojančius įstatymus ir kokie terminai taikomi tokioms priemonėms.

3. Valstybė narė iš karto informuoja Komisiją ir kitas valstybes nares apie sprendimą, priimtą pagal 1 dalį, nurodydama tokio sprendimo priežastis ir ypač, ar neatitikties nenulėmė:

a) taikomos įgyvendinimo priemonės reikalavimų nesilaikymas;

b) neteisingas 10 straipsnio 2 dalyje nurodytų darniųjų standartų taikymas;

c) 10 straipsnio 2 dalyje nurodytų darniųjų standartų trūkumai.

4. Komisija nedelsdama pradeda konsultacijas su susijusiomis šalimis ir gali pasitelkti nepriklausomus ekspertus, kad gautų techninį patarimą.

Po konsultacijos Komisija nedelsdama apie savo požiūrį informuoja valstybę narę, kuri priėmė sprendimą, ir kitas valstybės nares.

Jeigu Komisija mano, kad sprendimas yra nepagrįstas, ji nedelsdama apie tai praneša valstybei narei.

5. Jeigu šio straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje nurodytas sprendimas motyvuojamas darniųjų standartų trūkumais, Komisija nedelsdama pradeda 10 straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse išdėstytą procedūrą. Komisija tuo pačiu metu informuoja 19 straipsnio 1 dalyje nurodytą komitetą.

6. Jeigu pateisinama, valstybės narės ir Komisija imasi reikiamų priemonių per tokią procedūrą pateiktos informacijos konfidencialumui užtikrinti.

7. Valstybių narių pagal šį straipsnį priimti sprendimai paskelbiami skaidriu būdu.

8. Komisijos nuomonė apie tokius sprendimus skelbiama *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

8 straipsnis

Atitikties vertinimas

1. Prieš pateikdamas energiją vartojantį gaminį į rinką ir (arba) pradėdamas jį naudoti, gamintojas ar jo įgaliotas atstovas užtikrina, kad energiją vartojančiam gaminiui atitiktis būtų įvertinta pagal visus atitinkamus taikomos įgyvendinimo priemonės reikalavimus.

2. Atitikties vertinimo tvarką nustato įgyvendinimo priemonės ir ta tvarka turi sudaryti galimybę gamintojams rinktis tarp IV priede nustatytos projektavimo vidaus kontrolės arba V priede nustatytos valdymo sistemos. Pakankamai pagrįsta ir proporcinga rizikai, atitikties įvertinimo tvarka detaliau išdėstoma atitinkamuose Sprendimo 93/465/EEB moduliuose.

Jei valstybė narė turi rimtų abejonių apie galimą energiją vartojančio gaminio neatitikimą, ji kuo greičiau paskelbia pagristą energiją vartojančio gaminio įvertinimą, kurį gali atlikti kompetentingas organas siekiant, kad būtų galima, jei tinkama, laiku imtis reikalingų korekcinių veiksmų.

Jeigu energiją vartojantį gaminį, kuriam taikomos įgyvendinimo priemonės, projektuoja pagal 2001 m. kovo 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (EB) Nr. 761/2001 dėl organizacijų savanoriško dalyvavimo Bendrijos aplinkosaugos vadybos ir audito sistemoje (EMAS) ([1]) registruota organizacija ir ši registracija apima projektavimo funkcijas, tai tokios organizacijos valdymo sistema laikoma tenkinančia šios direktyvos V priedo reikalavimus.

Jeigu energiją vartojantį gaminį, kuriam taikomos įgyvendinimo priemonės, projektuoja organizacija, turinti gaminio projektavimo funkciją apimančią valdymo sistemą, įdiegtą laikantis darniųjų standartų, kurių nuorodų numeriai buvo paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, tai tokia valdymo sistema laikoma tenkinančia V priedo reikalavimus.

3. Pateikęs į rinką energiją vartojantį gaminį, kuriam taikomos įgyvendinimo priemonės, ir (arba) pradėjęs jį naudoti, gamintojas ar jo įgaliotas atstovas saugo svarbią dokumentaciją, susijusią su atliktu atitikties įvertinimu ir išduotomis atitikties deklaracijomis taip, kad ją valstybės narės galėtų patikrinti per 10 metų nuo paskutinio tokio energiją vartojančio gaminio pagaminimo.

Tokia svarbi dokumentacija parengiama prieigai per 10 dienų nuo valstybės narės kompetentingos valdžios institucijos prašymo gavimo dienos.

4. Dokumentai, susiję su atitikties įvertinimu ir atitikties deklaracijomis, kaip nurodyta 5 straipsnyje, sudaromi viena iš oficialių Bendrijos kalbų.

([1]) OL L 114, 2001 4 24, p. 1.

9 straipsnis

Atitikties prielaida

1. Valstybės narės laiko, kad CE ženklu pažymėtas, kaip nurodyta 5 straipsnyje, energiją vartojantis gaminys atitinka atitinkamas taikytinos įgyvendinimo priemonės nuostatas.

2. alstybės narės laiko, kad energiją vartojantis gaminys, kuriam buvo pritaikyti darnieji standartai, kurių nuorodų numeriai buvo paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, atitinka taikomos įgyvendinimo priemonės, susijusios su šiais standartais, atitinkamus reikalavimus.

3. Energiją vartojantys gaminiai, gavusieji Bendrijos ekologinį ženklą pagal Reglamentą (EB) Nr. 1980/2000, laikomi atitinkančiais taikomos įgyvendinimo priemonės ekologinio projektavimo reikalavimus tiek, kiek tuos reikalavimus atitinka ekologinis ženklas.

4. Pagal šios direktyvos atitikties prielaidų sampratą, Komisija, veikdama 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka, gali nuspręsti, kad ir kiti ekologiniai ženklai tenkina tapačias Bendrijos ekologiniam ženklui sąlygas pagal Reglamentą (EB) Nr. 1980/2000. Laikoma, kad kitus ekologinius ženklus gavusieji energiją vartojantys gaminiai atitinka taikomos įgyvendinimo priemonės ekologinio projektavimo reikalavimus tiek, kiek tuos reikalavimus atitinka ekologinis ženklas.

10 straipsnis

Darnieji standartai

1. Valstybės narės užtikrina, kiek įmanoma, kad būtų imamasi atitinkamų priemonių, kurios suinteresuotoms šalims nacionaliniu lygmeniu leistų gauti konsultacijų rengiant darniuosius standartus ir vykdant jų taikymo stebėjimą.

2. Jeigu valstybė narė arba Komisija mano, kad darnieji standartai, kuriuos taikant tikimasi tenkinti taikytinos įgyvendinimo priemonės konkrečias nuostatas, nevisiškai tenkina tas nuostatas, ši valstybė narė arba Komisija apie tai informuoja nuolatinį komitetą, įsteigtą pagal Direktyvos 98/34/EB 5 straipsnį, kartu nurodydama priežastis. Komitetas pareiškia nuomonę skubos tvarka.

3. Atsižvelgdama į Komiteto nuomonę, Komisija sprendžia skelbti, neskelbti, skelbti su apribojimais, palikti ar pašalinti nuorodas į atitinkamus darniuosius standartus *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

4. Komisija informuoja susijusią Europos standartizacijos įstaigą ir esant reikalui skiria naują įpareigojimą, kad būtų peržiūrėti atitinkami darnieji standartai.

11 straipsnis

Reikalavimai sudedamosioms dalims ir mazgams

Įgyvendinimo priemonės gali reikalauti, kad pateikdami į rinką sudedamąsias dalis ir mazgus ir (arba) pradėdami juos naudoti, gamintojai ar jų įgalioti atstovai pateiktų energiją vartojančio gaminio, kuriems taikomos įgyvendinimo priemonės, gamintojui atitinkamą informaciją apie šių sudedamųjų dalių ir mazgų medžiagų sudėtį ir energijos, medžiagų ir (arba) kitų išteklių sąnaudas.

12 straipsnis

Administracinis bendradarbiavimas ir keitimasis informacija

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų imtasi atitinkamų priemonių skatinti už šios direktyvos įgyvendinimą atsakingas valdžios institucijas bendradarbiauti tarpusavyje ir teikti viena kitai ir Komisijai informaciją, kad padėtų veikti šiai direktyvai, ypač įgyvendinant jos 7 straipsnį.

Administraciniam bendradarbiavimui ir keitimuisi informacija reikia kuo plačiau naudotis elektroninėmis ryšio priemonėmis ir tai gali būti remiama atitinkamomis Bendrijos programomis.

Valstybės narės informuoja Komisiją apie valdžios institucijas, atsakingas už šios direktyvos įgyvendinimą.

2. Informacijos, skirtos keitimuisi tarp Komisijos ir valstybių narių, specifikacijos ir sąranga nustatoma 19 straipsnio 2 dalyje nurodyta tvarka.

3. Komisija imasi atitinkamų priemonių, kad skatintų ir plėstų šiame straipsnyje nurodytą bendradarbiavimą tarp valstybių narių.

13 straipsnis

Mažos ir vidutinės įmonės

1. Programų, kurios galėtų būti naudingos MVĮ ir labai mažoms įmonėms, srityje Komisija atsižvelgia į iniciatyvas, padedančias MVĮ ir labai mažoms įmonėms integruoti aplinkosaugos aspektus, įskaitant energijos vartojimo efektyvumą, projektuojant savo gaminius.

2. Valstybės narės užtikrina, ypač stiprindamos pagalbos tinklus ir struktūras, kad MVĮ ir labai mažos įmonės būtų skatinamos jau projektuodamos gaminį įdiegti aplinkos apsaugos reikalavimus ir prisitaikyti prie būsimų Europos teisės aktų.

14 straipsnis

Informacija vartotojui

Laikydamiesi taikomos įgyvendinimo priemonės gamintojai, jiems priimtina forma, užtikrina, kad energiją vartojančių gaminių vartotojams būtų pateikiama

— būtina informacija apie tai, kokį vaidmenį jie gali atlikti tvariai naudojant gaminį,

— kai to reikalauja įgyvendinimo priemonės, gaminio ekologinis profilis ir ekologinio projektavimo privalumai.

15 straipsnis

Įgyvendinimo priemonės

1. Jei energiją vartojantis gaminys atitinka 2 dalyje išvardytus kriterijus, jam taikoma įgyvendinimo priemonė arba savireguliacijos priemonė pagal 3 dalies b punktą. Priimdama įgyvendinimo priemones Komisija laikosi 19 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos.

2. 1 dalyje minėti kriterijai yra šie:

a) energiją vartojančio gaminio pardavimų ir prekybos Bendrijoje apimtis, remiantis naujausiais prieinamais skaičiais, yra didelė ir gerokai viršija 200 000 vienetų per metus;

b) atsižvelgiant į teikiamus į rinką ir (arba) pradedamus naudoti kiekius, energiją vartojantis gaminys turi Bendrijoje pastebimą poveikį aplinkai, kaip nustatyta Bendrijos strateginiuose prioritetuose, nurodytuose Sprendime Nr. 1600/2002/EB;

c) energiją vartojantis gaminys turi pastebimą poveikio aplinkai gerinimo potencialą, kuris nereikalauja pernelyg didelių išlaidų, pirmiausia atsižvelgiant į:

— kitų svarbių Bendrijos teisės aktų trūkumą arba rinkos jėgų nepajėgumą tinkamai spręsti problemą,

— dideli rinkoje randamų energiją vartojančių gaminių su vienodu funkciniu naudingumu aplinkosauginio veiksmingumo skirtumai.

3. Rengdama įgyvendinimo priemonės projektą, Komisija atsižvelgia į visas 19 straipsnio 1 dalyje nurodyto Komiteto pareikštas nuomones, ir taip pat į:

a) Bendrijos aplinkosaugos prioritetus, nurodytus Sprendime Nr. 1600/2002/EB arba Komisijos parengtoje Europos klimato kaitos programoje (ECCP);

b) atitinkamus Bendrijos teisės aktus ir savireguliaciją, pavyzdžiui, savanoriškus susitarimus, kurie, juos įvertinus pagal 17 straipsnį, turėtų greičiau ar pigiau pasiekti politikos tikslus nei privalomi reikalavimai.

4. Rengdama įgyvendinimo priemonės projektą, Komisija:

a) atsižvelgia į gaminio gyvavimo ciklą ir į visus svarbius jo aplinkosaugos aspektus, *inter alia,* energijos vartojimo efektyvumą. Aplinkosaugos aspektų analizės išsamumas ir jų gerinimo pagrįstumas yra proporcingi jų svarbai. Ekologinio projektavimo reikalavimų, susijusių su svarbiais energiją vartojančių gaminių aplinkosaugos aspektais, priėmimo neturi pernelyg uždelsti neaiškumai dėl kitų aspektų;

b) atlieka analizę, kurioje įvertina poveikį aplinkai, vartotojams ir gamintojams, įskaitant MVĮ, dėl konkurencingumo, įskaitant rinkas už Bendrijos ribų, novatoriškumo, rinkos prieinamumo ir sąnaudų bei naudos;

c) atsižvelgia į galiojančius nacionalinius aplinkosaugos teisės aktus, kuriuos valstybės narės laiko svarbiais;

d) konsultuojasi su suinteresuotais asmenimis;

e) rengia įgyvendinimo priemonės projekto aiškinamąjį memorandumą, kuris grindžiamas b punkte nurodyta analize;

f) nustato įgyvendinimo datą (-as), tarpsniais suskirstytą arba pereinamąją priemonę arba periodus, atsižvelgdama visų pirma į galimą poveikį MVĮ arba atskiroms produktų grupėms, ir ypač kurias gamina MVĮ.

5. Įgyvendinimo priemonės tenkina visus šiuos kriterijus:

a) nekelia pastebimo neigiamo poveikio gaminio funkcionalumui naudotojo požiūriu;

b) nedaro žalos sveikatai, saugumui ir aplinkai;

c) nekelia pastebimo neigiamo poveikio vartotojams, ypač gaminio prieinamumui pagal kainą ir gaminio gyvavimo ciklo išlaidoms;

d) nekelia pastebimo neigiamo poveikio pramonės konkurencingumui;

e) iš principo, ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymas nereiškia, kad gamintojas bus verčiamas naudoti patentuotą technologiją;

f) nesukelia gamintojui pernelyg didelių administravimo sąnaudų.

6. Įgyvendinimo priemonės nurodo ekologinio projektavimo reikalavimus pagal I priedą ir (arba) II priedą.

Specialieji ekologinio projektavimo reikalavimai taikomi parinktiems aplinkosaugos aspektams, turintiems pastebimą poveikį aplinkai.

Įgyvendinimo priemonės taip pat gali numatyti, jog ekologinio projektavimo reikalavimas nebūtinas konkretiems ekologinio projektavimo kriterijams iš tų, kurie nurodyti I priedo I dalyje.

7. Reikalavimai formuluojami taip, kad rinkos priežiūros institucijos galėtų patikrinti energiją vartojančio gaminio atitiktį įgyvendinimo priemonės reikalavimams. Įgyvendinimo priemonė konkretizuoja, ar patikra gali būti atlikta tiesiogiai su pačiu energiją vartojančiu gaminiu, ar pagal techninius dokumentus.

8. Įgyvendinimo priemonės apima VII priede išvardytus elementus.

9. Studijos ir analizės dokumentai, kuriuos Komisija naudoja įgyvendinimo priemonėms parengti, turi būti viešai prieinami, ypač atkreipiant dėmesį į tai, kad jie būtų lengvai prieinami ir naudojami suinteresuotų MVĮ.

10. Jeigu reikia, įgyvendinimo priemonė, kuri nustato ekologinio projektavimo reikalavimus, priimama kartu su rekomendacijomis dėl įvairių aplinkosaugos aspektų subalansavimo, kurias Komisija priima pagal 19 straipsnio 2 dalį; šiose rekomendacijose bus atsižvelgta į gaminių sektoriuje, kurį paliečia įgyvendinimo priemonė, veikiančių MVĮ ypatumus.

Esant reikalui ir remdamasi 13 straipsnio 1 dalimi, Komisija gali parengti kitą specializuotą medžiagą, kad MVĮ lengviau įgyvendintų reikalavimus.

16 straipsnis

Darbo planas

1. Laikydamasi 15 straipsnyje nurodytų kriterijų ir pasikonsultavusi su 18 straipsnyje nurodytu Konsultacijų forumu, Komisija ne vėliau kaip 2007 m. liepos 6 d. sudaro darbo planą, kuris yra viešai prieinamas.

Darbo plane trejiems ateinantiems metams pateikiamas pirminis sąrašas gaminių grupių, kurios bus laikomos prioritetinėmis priimant įgyvendinimo priemones.

Komisija darbo planą reguliariai iš dalies keičia, pasikonsultavusi su Konsultacijų forumu.

2. Tačiau pereinamuoju laikotarpiu, prieš sudarydama pirmą 1 dalyje nurodytą darbo planą ir laikydamasi 19 straipsnio 2 dalyje numatytos tvarkos, 15 straipsnyje nurodytų kriterijų ir pasikonsultavusi su Konsultacijų forumu, Komisija, prireikus, priima:

— įgyvendinimo priemones, pradėdama nuo tų gaminių, kuriuos ECCP išskyrė kaip turinčius didelį rentabilų šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijų mažinimo potencialą, pavyzdžiui, šildymo ir vandens šildymo įranga, elektros variklių sistemos, buities ir paslaugų sektoriaus apšvietimo įrenginiai, buities prietaisai, buities ir paslaugų sektoriaus biurų įranga, vartotojų elektroninės ir ŠVOK (šildymo, ventiliavimo, oro kondicionavimo) sistemos,

— atskirą įgyvendinimo priemonę, kuria mažinamos tam tikros gaminių grupės budėjimo režimo energijos sąnaudos.

17 straipsnis

Savireguliacija

Savanoriški susitarimai arba kitos savireguliacijos priemonės, pateiktos kaip alternatyva šioje Direktyvoje numatytoms įgyvendinimo priemonėms, įvertinamos remiantis bent VIII priedu.

18 straipsnis

Konsultacijų forumas

Komisija, vykdydama savo veiklą, dėl kiekvienos įgyvendinimo priemonės užtikrina subalansuotą valstybių narių atstovų ir visų su tuo gaminiu arba gaminių grupe susijusių suinteresuotų šalių, pavyzdžiui, pramonės srities, įskaitant ir MVĮ bei amatams priskirtinas pramonės sritis, profsąjungų, prekybininkų, mažmeninių prekiautojų, importuotojų, aplinkosaugos grupių ir vartotojų organizacijų, dalyvavimą. Šios šalys visų pirma padeda apibrėžti ir peržiūrėti įgyvendinimo priemones, tirti nustatytų rinkos stebėjimo priemonių veiksmingumą ir įvertinti savanoriškus susitarimus bei kitas savireguliacijos priemones. Šios šalys posėdžiauja Konsultacijų forume. Forumo darbo tvarkos taisykles nustato Komisija.

19 straipsnis

Komiteto procedūra

1. Komisijai padeda Komitetas.

2. Darant nuorodą į šią straipsnio dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EB 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnio nuostatas.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas terminas yra 3 mėnesiai.

3. Komitetas priima savo darbo tvarkos taisykles.

20 straipsnis

Sankcijos

Valstybės narės nustato sankcijas už nacionalinių nuostatų, priimtų pagal šią direktyvą, pažeidimus. Šios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios, atsižvelgiant į neatitikimo laipsnį ir į Bendrijos rinką pateiktų nuostatų neatitinkančių gaminių skaičių.

21 straipsnis

Pakeitimai

1. Direktyva 92/42/EEB iš dalies keičiama taip:

1. 6 straipsnis išbraukiamas.

2. Įterpiamas šis straipsnis:

„10a straipsnis

Ši direktyva yra įgyvendinimo priemonė, kaip apibrėžta 2005 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/32/EB, nustatančios ekologinio projektavimo reikalavimų energiją vartojantiems gaminiams nustatymo sistemą (*), 15 straipsnyje, dėl energijos vartojimo efektyvumo, kaip nurodyta toje direktyvoje, ir gali būti iš dalies keičiama arba panaikinta pagal Direktyvos 2005/32/EB 19 straipsnio 2 dalį.

(*) OL L 191, 2005 7 22, p. 29“

3. I priedo 2 skirsnis išbraukiamas.

4. II priedas išbraukiamas.

2. Direktyva 96/57/EB iš dalies keičiama taip:

Įterpiamas šis straipsnis:

„9a straipsnis

Ši direktyva yra įgyvendinimo priemonė, kaip apibrėžta 2005 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/32/EB, nustatančios ekologinio projektavimo reikalavimų energiją vartojantiems gaminiams nustatymo sistemą (*), 15 straipsnyje, dėl energijos vartojimo efektyvumo, kaip nurodyta toje direktyvoje, ir gali būti iš dalies pakeista arba panaikinta pagal Direktyvos 2005/32/EB 19 straipsnio 2 dalį.

(*) OL L 191, 2005 7 22, p. 29“

3. Direktyva 2000/55/EB iš dalies keičiama taip:

Įterpiamas šis straipsnis:

„9a straipsnis

Ši direktyva yra įgyvendinimo priemonė, kaip apibrėžta 2005 m. liepos 6 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2005/32/EB, nustatančios ekologinio projektavimo reikalavimų energiją vartojantiems gaminiams nustatymo sistemą (*), 15 straipsnyje, dėl energijos vartojimo efektyvumo, kaip nurodyta toje direktyvoje, ir gali būti iš dalies pakeista arba panaikinta pagal Direktyvos 2005/32/EB 19 straipsnio 2 dalį.

(*) OL L 191, 2005 7 22, p. 29“

22 straipsnis

Panaikinimai

Direktyvos 78/170/EEB ir 86/594/EEB panaikinamos. Valstybės narės gali ir toliau taikyti galiojančias nacionalines priemones, priimtas pagal Direktyvą 86/594/EEB, kol dėl atitinkamų gaminių pagal šią direktyvą bus priimtos įgyvendinimo priemonės.

23 straipsnis

Peržiūra

Ne vėliau kaip iki 2010 m. liepos 6 d. Komisija peržiūri šios direktyvos ir jos įgyvendinimo priemonių veiksmingumą, jose nustatytus ribinius dydžius, rinkos priežiūros mechanizmus ir kiekvieną su jais susijusį savireguliacijos atvejį, pasikonsultavusi su 18 straipsnyje nurodytu Konsultacijų forumu, ir, jeigu tikslinga, pateikia pasiūlymus Europos Parlamentui ir Tarybai dėl šios direktyvos pakeitimo.

24 straipsnis

Konfidencialumas

11 straipsnyje ir I priedo 2 dalyje nurodyti reikalavimai dėl informacijos teikimo, kai ją teikia gamintojas ir (arba) jo įgaliotas atstovas, turi būti proporcingi ir atsižvelgiantys į teisėtą komerciškai jautrios informacijos konfidencialumą.

25 straipsnis

Įgyvendinimas

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję iki 2007 m. rugpjūčio 11 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų, kurias jos priima šios direktyvos taikymo srityje, tekstus.

26 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

27 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Strasbūre, 2005 m. liepos 6 d.

Europos Parlamento vardu
Pirmininkas
J. BORELL FONTELLES

Tarybos vardu
Pirmininkas
J. STRAW

I PRIEDAS

Bendrųjų ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo metodas

(nurodyta 15 straipsnyje)

Bendrųjų ekologinio projektavimo reikalavimų tikslas yra gerinti gaminio aplinkosauginį veiksmingumą svarbiais aplinkosaugos aspektais, bet nenustatant ribinių verčių. Šiame priede nurodytas metodas bus taikomas tais atvejais, kai bus netikslinga nustatyti tiriamų gaminių grupių ribines vertes. Komisija, rengdama įgyvendinimo priemonės projektą, kuris turi būti pateiktas 19 straipsnyje nurodytam komitetui, nustato svarbius aplinkosaugos aspektus, kurie sukonkretinami įgyvendinimo priemonėje.

Komisija, rengdama įgyvendinimo priemones, nustatančias bendruosius ekologinio projektavimo reikalavimus pagal 15 straipsnį, nustato energiją vartojančiam gaminiui, kuriam taikoma įgyvendinimo priemonė, taikytinus ekologinio projektavimo kriterijus iš tų, kurie nurodyti 1 dalyje pateiktame sąraše, reikalavimus dėl informacijos teikimo pagal 2 dalyje pateiktą sąrašą ir reikalavimus gamintojui pagal 3 dalyje pateiktą sąrašą.

1 dalis. Energiją vartojančio gaminio ekologinio projektavimo kriterijai

1.1. Tiek, kiek jie susiję su gaminio projektavimu, svarbūs aplinkosaugos aspektai yra nustatomi atsižvelgiant į šias gaminio gyvavimo ciklo fazes:

a) žaliavų parinkimas ir naudojimas;

b) gamyba;

c) pakavimas, transportavimas ir skirstymas;

d) įrengimas ir eksploatacija;

e) naudojimas;

f) gyvavimo pabaiga, reiškianti būseną, kurioje atsiduria energiją vartojantis gaminys, pasiekęs savo pirmo naudojimo iki galutinio pašalinimo pabaigą.

1.2. Kiekvienai fazei, jeigu tinka, vertinami šie aplinkosaugos aspektai:

a) numatomos medžiagų, energijos ir kitų išteklių, pavyzdžiui, gėlo vandens, sąnaudos;

b) numatomos emisijos į orą, vandenį arba žemę;

c) numanoma tarša per fizikinius reiškinius, pavyzdžiui, triukšmą, vibraciją, spinduliavimą, elektromagnetinius laukus;

d) tikėtinas atliekinių medžiagų susidarymas;

e) galimybės pakartotinai naudoti, perdirbti ir iš atliekų pagaminti medžiagas ir (arba) energiją, atsižvelgiant į Direktyvą 2002/96/EB.

1.3. Vertinant aplinkos apsaugos gerinimo galimybę pagal pirmesniame punkte nurodytus aplinkosaugos aspektus, pirmiausia, jeigu reikia, naudotini šie kriterijai, kurie, jeigu reikia, papildytini kitais kriterijais:

a) gaminio svoris ir tūris;

b) perdirbtų medžiagų naudojimas;

c) energijos, vandens ir kitų išteklių sąnaudos per gyvavimo ciklą;

d) medžiagų, laikomų pavojingomis sveikatai ir (arba) aplinkai pagal 1967 m. birželio 27 d. Tarybos direktyvą 67/548/EEB dėl įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių pavojingų medžiagų klasifikavimą, pakavimą ir ženklinimą etiketėmis, suderinimo ([1]), taip pat atsižvelgiant į teisės aktus dėl specifinių medžiagų pardavimo ir naudojimo, pavyzdžiui, Direktyvas 76/769/EEB ar 2002/95/EB, naudojimas;

e) vartojimo reikmenų, kurių reikia tinkamam naudojimui ir eksploatacijai, kiekis ir pobūdis;

f) patogumas pakartotinai naudoti ir perdirbti, reiškiamas naudojamų medžiagų ir sudedamųjų dalių skaičiumi, standartinių sudedamųjų dalių naudojimu, išardymo trukme, išardymui naudojamų įrankių sudėtingumu, sudedamųjų dalių ir medžiagų kodavimo standartų naudojimu siekiant nustatyti pakartotinai naudoti ir perdirbti tinkamas sudedamąsias dalis ir medžiagas (įskaitant plastikinių dalių žymėjimą pagal ISO), lengvai perdirbamų medžiagų naudojimu, lengvai prieinamomis vertingomis ir kitomis perdirbti tinkamomis sudedamosiomis dalimis ir medžiagomis, lengvai prieinamomis sudedamosiomis dalimis ir medžiagomis, turinčiomis pavojingų medžiagų;

g) naudotų sudedamųjų dalių įkomponavimas;

h) techninių sprendimų, trukdančių pakartotinai naudoti ir perdirbti sudedamąsias dalis ir visą prietaisą, vengimas;

i) gyvavimo trukmės pailginimas, išreiškiamas trumpiausia garantuota gyvavimo trukme, trumpiausiu atsarginių dalių įgijimo laiku, moduliškumu, patobulinimo galimybe, taisymo galimybe;

j) atliekų ir pavojingų atliekų susidarymo kiekiai;

([1]) OL 196, 1967 8 16, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 2004/73/EB (OL L 152, 2004 4 30, p. 1).

k) emisijos į orą (šiltnamio efektą sukeliančių dujų, rūgštinančių medžiagų, lakiųjų organinių junginių, ozono sluoksnį ardančių medžiagų, išliekančių organinių teršalų, sunkiųjų metalų, smulkių kietųjų dalelių ir suspenduotų kietųjų dalelių), nepažeidžiant 1997 m. gruodžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 97/68/EB, derinančios valstybių narių įstatymus dėl priemonių, mažinančių vidaus degimo variklių, įrengiamų ne kelių mobiliosiose mašinose, dujinių ir kietųjų dalelių teršalų kiekį ([1]);

l) emisijos į vandenį (sunkieji metalai, žalingą poveikį deguonies balansui turinčios medžiagos, išliekantys organiniai teršalai);

m) emisijos į žemę (pirmiausia, pavojingų medžiagų nuotėkiai ir išsiliejimai gaminių naudojimo fazėse ir dirvožemio išplovimo galimybė po šių medžiagų kaip atliekų pašalinimo).

2 dalis. Informacijos teikimo reikalavimai

Įgyvendinimo priemonėse iš gamintojo gali būti reikalaujama teikti informaciją, galinčią turėti įtakos energiją vartojančio gaminio priežiūrai, naudojimui, perdirbimui, kai tai darys kitos nei gamintojas šalys. Ši informacija gali apimti, jei tikslinga:

— informaciją iš projektuotojo apie gamybos procesą,

— informaciją vartotojams apie gaminio svarbias aplinkosaugines charakteristikas ir aplinkosauginį veiksmingumą, lydinčią į rinką pateikiamą gaminį, kad vartotojas galėtų palyginti gaminius pagal šiuos aspektus,

— informaciją vartotojams, kaip įrengti, naudoti ir prižiūrėti gaminį, kad būtų sumažintas jo poveikis aplinkai ir pasiekta optimali gyvavimo trukmė, taip pat kaip grąžinti gaminį pasibaigus jo gyvavimui ir, jeigu tinkama, informaciją apie atsarginių dalių įsigijimo laikotarpį ir apie galimybes gaminį patobulinti,

— informaciją perdirbimo pramonei apie išardymą, perdirbimą ir pašalinimą gyvavimo pabaigoje.

Jeigu įmanoma, informacija turėtų būti pateikiama ant paties gaminio.

Šioje informacijoje turi būti atsižvelgta į kitais Bendrijos teisės aktais, pavyzdžiui, Direktyva 2002/96/EB nustatytus įpareigojimus.

3 dalis. Reikalavimai gamintojui

1. Aplinkosaugos aspektų, kuriuos įgyvendinimo priemonės laiko paveikiamais per gaminio projektinį sprendimą, atžvilgiu, iš gamintojų turėtų būti reikalaujama atlikti energiją vartojančio gaminio modelio įvertinimą per jo gyvavimo ciklą, remiantis realistinėmis prielaidomis apie normalias sąlygas ir naudojimą pagal paskirtį. Kitų aplinkosaugos aspektų tyrimai gali būti atlikti savanoriškai.

   Remdamiesi tokiu įvertinimu, gamintojai nustato gaminio ekologinį profilį. Profilio pagrindą sudaro aplinkai reikšmingos gaminio charakteristikos ir jo sąnaudos bei išeiga per jo gyvavimo ciklą, išreikštos fizikiniais dydžiais, kurie gali būti išmatuoti.

([1]) OL L 59, 1998 2 27, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 2004/26/EB (OL L 146, 2004 4 30, p. 1).

2. Gamintojai naudosis šiuo įvertinimu vertindami alternatyvius projektavimo sprendimus ir pasiektą gaminio aplinkosauginį veiksmingumą lyginant su etalonais.

Komisija etalonus nustatys įgyvendinimo priemonėje, remdamasi informacija, surinkta rengiant tą priemonę.

Konkretus projektinis sprendimas bus parenkamas taip, kad, laikantis visų atitinkamų teisės aktų, būtų pasiektas protingas įvairių aplinkosaugos aspektų balansas, taip pat aplinkosaugos aspektų ir kitų svarbių veiksnių, pavyzdžiui, saugumo ir sveikatingumo, techninių funkcionalumo, kokybės ir veiksmingumo reikalavimų ir ekonominių aspektų, įskaitant gamybos išlaidas ir perkamumą, balansas.

II PRIEDAS

Specialiųjų ekologinio projektavimo reikalavimų nustatymo metodas

(nurodyta 15 straipsnyje)

Specialiųjų ekologinio projektavimo reikalavimų tikslas yra gerinti gaminio aplinkosauginį veiksmingumą pasirinktu aplinkosaugos aspektu. Tai gali būti reikalavimas sumažinti duotojo ištekliaus sąnaudas, pavyzdžiui, tokio ištekliaus sąnaudų ribos įvairiuose gyvavimo ciklo tarpsniuose (pvz., vandens sąnaudų riba naudojimo tarpsnyje arba į gaminį įeinančios konkrečios medžiagos kiekio riba arba reikalavimas dėl mažiausio perdirbtų medžiagų kiekio).

Komisija, rengdama įgyvendinimo priemones, nustatančias specialiuosius ekologinio projektavimo reikalavimus pagal 15 straipsnį, nustato, jeigu tikslinga, energiją vartojančiam gaminiui, kuriam taikoma įgyvendinimo priemonė, taikytinus ekologinio projektavimo kriterijus pagal I priedo 1 dalyje pateiktą sąrašą ir nustato šių reikalavimų lygius laikydamasi 19 straipsnio 2 dalyje nurodytos tvarkos:

1. Techninės, aplinkosauginės ir ekonominės analizės metu parenkama keletas nagrinėjamo energiją vartojančio gaminio reprezentatyvių modelių rinkai ir nustatomos techninės galimybės pagerinti gaminio aplinkosauginį veiksmingumą, neužmirštant tokių galimybių ekonominio gyvybingumo ir vengiant prarasti pastebimą dalį veiksmingumo ar naudingumo vartotojams.

   Techninės, aplinkosaugos ir ekonominės analizės metu taip pat nustatomi geriausio pagal tuos pačius aplinkosaugos aspektus veiksmingumo gaminiai ir technologijos, kuriuos galima rasti rinkoje.

   Atliekant analizę ir nustatant reikalavimus reikia atsižvelgti į tarptautinėse rinkose esančių gaminių veiksmingumą ir kitų šalių teisės aktuose numatytas normas.

   Remiantis šia analize ir atsižvelgiant į ekonominį ir techninį galimumą, taip pat patobulinimo galimybę, imamasi konkrečių priemonių, kad būtų minimalizuotas gaminio poveikis aplinkai.

   Nagrinėjant energijos sąnaudas gaminio naudojimo metu, energijos vartojimo efektyvumo arba šių sąnaudų lygis nustatytinas orientuojantis į energiją vartojančio gaminio reprezentatyvių modelių gyvavimo ciklo išlaidų galutiniams naudotojams minimumą, kartu atsižvelgiant į pasekmes kitiems aplinkosaugos aspektams. Gyvavimo ciklo išlaidų analizės metodui naudojama reali diskonto norma, nustatyta pagal Europos Centrinio Banko teikiamus duomenis ir realistinę energiją vartojančio gaminio gyvavimo trukmę; jos pagrindu imama pirkimo kainų svyravimų (kurią lema pramonės išlaidų svyravimai) ir veikimo išlaidų svyravimų suma, priklausanti nuo skirtingų techninio tobulinimo variantų lygio ir diskontuota per visą nagrinėjamų energiją vartojančio gaminio reprezentatyvių modelių gyvavimo trukmę. Veikimo išlaidos apima pirmiausia energijos sąnaudas ir papildomas išlaidas kitiems ištekliams (pvz., vandeniui arba valymo priemonėms).

   Siekiant patikrinti, ar yra žymių pokyčių ir ar išvados yra tvirtos, atliekama jautrumo analizė pagal svarbius veiksnius (pvz., energijos ar kitų išteklių kainą, išlaidas žaliavoms arba gamybos išlaidas, diskonto normą) ir, jeigu reikia, įskaičiuojamos ir išorinės aplinkos apsaugos išlaidos, įskaitant išvengtas šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijas**.** Po to atitinkamai patikslinamas pats reikalavimas.

   Panašią metodiką galima taikyti ir kitiems ištekliams kaip antai vandeniui.

2. Techninei, ekonominei ir aplinkosauginei analizei atlikti galima naudotis informacija, prieinama iš kitų Bendrijos veiklos krypčių.

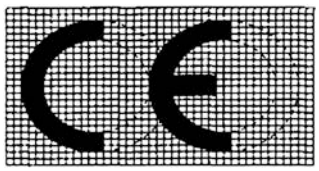
Tas pats pasakytina apie informaciją, prieinamą iš kitose pasaulio dalyse vykdomų programų, siekiant nustatyti specialiuosius ekologinio projektavimo reikalavimus energiją vartojantiems gaminiams, kurie parduodami ES ekonominiams partneriams.

3. Reikalavimo įsigaliojimo data nustatoma atsižvelgiant į gaminio perprojektavimo ciklą.

III PRIEDAS

Žymėjimas ženklu CE

(nurodyta 5 straipsnio 2 dalyje)

CE ženklas turi būti mažiausiai 5 mm aukščio. Mažinant arba didinant šį ženklą reikia išlaikyti pateiktame brėžinyje nurodytas proporcijas.

CE ženklas turi būti tvirtinamas ant energiją vartojančio gaminio. Jeigu to padaryti neįmanoma, būtina jį tvirtinti ant pakuotės ir lydimųjų dokumentų.

IV PRIEDAS

Projektavimo vidaus kontrolė

(nurodyta 8 straipsnyje)

1. Šiame priede nurodoma tvarka, pagal kurią gamintojas arba jo įgaliotas atstovas, vykdantis šio priedo 2 punkte nurodytus įpareigojimus, garantuoja ir deklaruoja, kad energiją vartojantis gaminys tenkina taikomos įgyvendinimo priemonės reikalavimus. Atitikties deklaracijoje gali būti įrašytas daugiau nei vienas gaminys ir ji turi būti saugoma pas gamintoją.

2. Gamintojas sudaro techninės dokumentacijos rinkinį, leidžiantį įvertinti, kaip energiją vartojantis gaminys atitinka taikomos įgyvendinimo priemonės reikalavimus.

   Dokumentacija apima ir konkretizuoja:

   a) bendrą energiją vartojančio gaminio aprašą ir numatomą paskirtį;

   b) gamintojo atliktų aplinkosauginio įvertinimo tyrimų rezultatus ir (arba) nuorodas į aplinkosauginio įvertinimo literatūrą arba atskirų atvejų nagrinėjimą, kuriais gamintojas naudojasi įvertindamas, dokumentuodamas ir kurdamas gaminio projektinius sprendimus;

   c) ekologinį profilį, jeigu jo reikalauja įgyvendinimo priemonė;

   d) gaminio projektavimo specifikacijos elementus, susijusius su šio gaminio ekologinio projektavimo aspektais;

   e) 10 straipsnyje nurodytų atitinkamų standartų, kurie taikytini visi arba iš dalies, sąrašą, ir sprendimo, priimto taikomos įgyvendinimo priemonės reikalavimams tenkinti, aprašą, jeigu 10 straipsnyje nurodyti atitinkami standartai nebuvo taikomi arba jeigu šie standartai nevisiškai tenkina taikomos įgyvendinimo priemonės reikalavimus;

   f) pagal I priedo 2 dalyje nustatytus reikalavimus teikiamos informacijos apie gaminio ekologinio projektavimo aspektus kopiją;

   g) matavimų, atliktų tenkinant ekologinio projektavimo reikalavimus, rezultatus, įskaitant ir smulkesnes žinias apie šių matavimų atitiktį ekologinio projektavimo reikalavimams, išdėstytiems taikomoje įgyvendinimo priemonėje.

3. Gamintojas turi imtis visų priemonių, kad gaminys būtų gaminamas laikantis 2 dalyje nurodytų projektavimo sąlygų ir taikomos priemonės reikalavimų.

V PRIEDAS

Atitikties įvertinimo valdymo sistema

(nurodyta 8 straipsnyje)

1. Šiame priede nurodoma tvarka, pagal kurią gamintojas, tenkinantis šio priedo 2 punkte nurodytus įpareigojimus, garantuoja ir deklaruoja, kad energiją vartojantis gaminys tenkina taikomos įgyvendinimo priemonės reikalavimus. Atitikties deklaracijoje gali būti įrašytas daugiau nei vienas gaminys ir ji turi būti saugoma pas gamintoją.

2. Energiją vartojančio gaminio atitikties įvertinimui gali būti naudojama valdymo sistema, jeigu gamintojas įgyvendina šio priedo 3 punkte išdėstytus aplinkos apsaugos elementus.

3. Valdymo sistemos aplinkos apsaugos elementai

Šis punktas apibūdina valdymo sistemos aplinkos apsaugos elementus ir procedūras, kuriais gamintojas gali pademonstruoti, kad energiją vartojantis gaminys tenkina taikomos įgyvendinimo priemonės reikalavimus.

3.1. Gaminio aplinkosauginio veiksmingumo politika

Gamintojas turi gebėti pademonstruoti, kad energiją vartojantis gaminys tenkina taikomos įgyvendinimo priemonės reikalavimus. Gamintojas taip pat turi gebėti pasiūlyti gaminio aplinkosauginio veiksmingumo tikslų ir rodiklių nustatymo ir peržiūros sistemą, kuri padėtų gerinti bendrą gaminio aplinkosauginį veiksmingumą.

Visos priemonės, kurių projektavimo ir gamybos metu imasi gamintojas, siekdamas pagerinti bendrą energiją vartojančio gaminio aplinkosauginį veiksmingumą ir sukurti jo ekologinį profilį, kai to reikalauja įgyvendinimo priemonė, turi būti dokumentuojamos sistemingai ir tvarkingai rašytinių procedūrų ir instrukcijų forma.

Šios procedūros ir instrukcijos turi turėti, visų pirma, pakankamus aprašus:

— sąrašo dokumentų, kuriuos reikia parengti, kad būtų galima pademonstruoti energiją vartojančio gaminio atitiktį, ir, jeigu reikia, padaryti juos prieinamais,

— gaminio aplinkosauginio veiksmingumo tikslų ir rodiklių bei organizacinės struktūros, atsakomybių, valdymo ir lėšų paskirstymo įdiegimui bei palaikymui įgaliojimų,

— tikrinimų ir bandymų, kurie atliktini po pagaminimo, kad būtų patikrintas gaminio veiksmingumas pagal aplinkosauginio veiksmingumo rodiklius,

— reikiamos dokumentacijos tikrinimo ir saugojimo iki atitinkamos datos užtikrinimo procedūrų,

— valdymo sistemos aplinkos apsaugos elementų įgyvendinimo ir efektyvumo tikrinimo metodo.

3.2. Planavimas

Gamintojas nustato ir palaiko:

a) gaminio ekologinio profilio nustatymo procedūras;

b) gaminio aplinkosauginio veiksmingumo tikslus ir rodiklius, tinkamus technologijų parinkimo variantams nagrinėti, atsižvelgiant į techninius ir ekonominius reikalavimus;

c) šių tikslų įgyvendinimo programą.

3.3. Įgyvendinimas ir dokumentavimas

3.3.1. Dokumentacija apie valdymo sistemą turėtų visų pirma apimti:

a) atsakomybę ir kompetencijos sferą, kurios apibrėžiamos ir dokumentuojamos, kad būtų užtikrintas gaminio aplinkosauginis veiksmingumas ir pranešimų apie jo veikimą teikimas peržiūros ir tobulinimo tikslams;

b) parengtinus dokumentus, kurie parodytų, kokie projekto valdymo ir tikrinimo metodai buvo pritaikyti ir kokie procesai bei sisteminės priemonės naudotos projektuojant gaminį;

c) gamintojo sukuriamą ir saugomą informaciją apie valdymo sistemos pagrindinius aplinkosauginius elementus ir visų reikalingų dokumentų valdymo procedūras.

3.3.2. Energiją vartojančio gaminio dokumentacija konkretizuoja:

a) bendrą energiją vartojančio gaminio aprašą ir numatomą paskirtį;

b) gamintojo atliktų aplinkosauginio įvertinimo tyrimų rezultatus ir (arba) nuorodas į aplinkosauginio įvertinimo literatūrą arba atskirų atvejų nagrinėjimą, kuriais gamintojas naudojasi įvertindamas, dokumentuodamas ir kurdamas gaminio projektinius sprendimus;

c) ekologinį profilį, jeigu jo reikalauja įgyvendinimo priemonė;

d) dokumentus, aprašančius matavimų, atliktų tenkinant ekologinio projektavimo reikalavimus, rezultatus, įskaitant ir smulkesnes žinias apie šių matavimų atitiktį ekologinio projektavimo reikalavimams, išdėstytiems taikomoje įgyvendinimo priemonėje;

e) gamintojas nustato specifikacijas, nurodydamas, kokie standartai buvo jose panaudoti; jeigu 10 straipsnyje nurodyti standartai nebuvo taikomi arba nevisiškai tenkina taikomos įgyvendinimo priemonės reikalavimus, naudojamos kitos priemonės, užtikrinančios reikalavimų tenkinimą;

f) pagal I priedo 2 dalyje nustatytus reikalavimus teikiamos informacijos apie gaminio ekologinio projektavimo aspektus kopiją.

3.4. Tikrinimas ir koregavimo veiksmai

a) gamintojas turi imtis visų priemonių, kad energiją vartojantis gaminys būtų gaminamas laikantis jo projektavimo specifikacijų ir taikomos įgyvendinimo priemonės reikalavimų;

b) gamintojas nustato ir vykdo neatitikties tyrimo ir valdymo procedūras ir po koregavimo veiksmų keičia procedūrų dokumentus;

c) gamintojas bent kartą per trejus metus atlieka visą valdymo sistemos vidaus auditą jos aplinkosauginių elementų atžvilgiu.

VI PRIEDAS

Atitikties deklaracija

(nurodyta 5 straipsnio 3 dalyje)

Į EB atitikties deklaraciją turi būti įtraukti šie duomenys:

1. Gamintojo arba jo įgalioto atstovo pavadinimas ir adresas.

2. Modelio aprašas, pakankamas jo vienareikšmiškam identifikavimui.

3. Jeigu reikalinga, nuorodos į naudotus darniuosius standartus.

4. Jeigu reikalinga, kiti naudoti techniniai standartai ir techninės sąlygos.

5. Jeigu reikalinga, nuoroda į kitą taikytą Bendrijos teisės aktą, nustatantį žymėjimą CE ženklu.

6. Asmens, įgalioto prisiimti įsipareigojimus gamintojo arba jo įgalioto atstovo vardu, tapatybė ir parašas.

VII PRIEDAS

Įgyvendinimo priemonių turinys

(nurodyta 15 straipsnio 8 dalyje)

Įgyvendinimo priemonė visų pirma konkretizuoja:

1. Energiją vartojančio(-ių) gaminio(-ių), kuriam (kuriems) ji taikoma, tikslų tipo(-ų) apibrėžimą.

2. Ekologinio projektavimo reikalavimą(-us) energiją vartojančio(-ių) gaminio(-ių), kuriam (kuriems), ji taikoma, įgyvendinimo datą(-as), tarpsniais suskirstytas arba pereinamojo laikotarpio priemones ar laikotarpius:

   — bendrojo(-ųjų) ekologinio projektavimo reikalavimo(-ų) atveju – atitinkamas fazes ir aspektus iš nurodytų I priedo 1.1 ir 1.2 punktuose, kartu su kriterijų, parinktų iš tų, kurie nurodyti I priedo 1.3 punkte, pavyzdžiais kaip gairėmis vertinant patobulinimus pagal parinktus aplinkosaugos aspektus,

   — specialiojo(-iųjų) ekologinio projektavimo reikalavimo(-ų) atveju – jo (jų) lygį(-ius).

3. Ekologinio projektavimo kriterijus, nurodytus I priedo 1 dalyje, kurie nesaistomi jokiais ekologinio projektavimo reikalavimais.

4. Energiją vartojančio gaminio įrengimo reikalavimus, jeigu tai turi tiesioginę įtaką aplinkosauginiam veiksmingumui.

5. Naudotinus matavimo standartus ir (arba) matavimo metodus; jeigu įmanoma, naudojamus darniuosius standartus, kurių nuorodų numeriai buvo paskelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

6. Atitikties įvertinimo detales pagal Sprendimą 93/465/EEB.

   — jeigu taikytinas(-i) modulis(-iai) skiriasi nuo A modulio; veiksnius, dėl kurių pasirinkta ši konkreti procedūra,

   — jeigu svarbu, trečiųjų šalių patvirtinimo ir (arba) sertifikavimo kriterijus.

   Jeigu kituose CE reikalavimuose yra nustatyti skirtingi moduliai tam pačiam energiją vartojančiam gaminiui, pirmenybė dėl atitinkamo reikalavimo teikiama įgyvendinimo priemonėje apibrėžtam moduliui.

7. Reikalavimus informacijai, kurią teikia gamintojas, ypač tiems techninės dokumentacijos elementams, kurie gali padėti patikrinti, ar energiją vartojantis gaminys atitinka įgyvendinimo priemonių reikalavimus.

8. Pereinamojo laikotarpio trukmę, per kurią valstybės narės privalo leisti pateikti į rinką ir (arba) pradėti naudoti energiją vartojančiu gaminius, kurie atitinka visas jų teritorijoje galiojančias taisykles įgyvendinimo priemonės priėmimo metu.

9. Įgyvendinimo priemonės įvertinimo ir galimo peržiūrėjimo datą, atsižvelgiant į technologijų pažangos spartą.

VIII PRIEDAS

Be pagrindinių teisinių reikalavimų, kurie nustato, kad savireguliacijos iniciatyvos turi atitikti visas Sutarties nuostatas (ypač vidaus rinkos ir konkurencijos taisyklių), taip pat Bendrijos tarptautinių susitarimų nuostatas, įskaitant daugiašalės prekybos nuostatas, galima vadovautis šiuo neišsamiu kriterijų sąrašu, siekiant įvertinti savireguliacijos iniciatyvų, kaip alternatyvos įgyvendinimo priemonėms šios direktyvos atžvilgiu, priimtinumą:

1. Atvirumas dalyvavimui

Savireguliacijos iniciatyvose gali dalyvauti trečiųjų šalių operatoriai tiek parengiamajame, tiek ir įgyvendinimo etape.

2. Pridėtinė vertė

Savireguliacijos iniciatyvos turi teikti pridėtinės vertės (lyginant su esama situacija) energiją vartojančio gaminio bendro aplinkosauginio veiksmingumo gerinimo atžvilgiu.

3. Atstovaujamumas

Pramonė ir jos susivienijimai, dalyvaujantys savireguliacijos veikloje, atstovauja didžiąją atitinkamo ekonomikos sektoriaus dalį su kaip galima mažiau išimčių. Siekiama užtikrinti, kad būtų laikomasi konkurencijos taisyklių.

4. Kiekybiniai ir tarpiniai tikslai

Suinteresuotų šalių nustatyti tikslai išdėstomi aiškiai ir tiksliai pradedant konkrečiai apibrėžtu pagrindu. Jeigu savireguliacijos iniciatyva yra ilgalaikė, tuomet nustatomi tarpiniai tikslai. Turi būti sudarytos sąlygos prieinamu ir patikimu būdu naudojant aiškius ir tikslius rodiklius stebėti, kaip siekiama tarpinių ir galutinių tikslų. Šiuos rodiklius padės nustatyti tyrimų informacija, bei moksliniai ir technologiniai duomenys.

5. Pilietinės visuomenės dalyvavimas

Siekiant užtikrinti skaidrumą, savireguliacijos iniciatyvos yra skelbiamos, be kita ko, pasitelkiant internetą ir kitas elektronines informacijos sklaidos priemones.

Tai taip pat taikoma tarpiniams ir galutiniams pranešimams apie priežiūros rezultatus. Suinteresuotos šalys, įskaitant valstybes nares, pramonę, aplinkos apsaugos NVO ir vartotojų asociacijos, kviečiamos pateikti pastabas apie savireguliacijos iniciatyvas.

6. Priežiūra ir pranešimai

Savireguliacijos iniciatyvos apima gerai sudarytą priežiūros sistemą, kurioje aiškiai nustatytos pramonės ir nepriklausomų inspektorių kompetencijos sritys. Komisijos tarnybos kartu su savireguliacijos iniciatyvos šalimis kviečia stebėti, kaip siekiama šių tikslų.

Priežiūros ir pranešimų planas yra išsamus, skaidrus ir objektyvus. Komisijos tarnybos, padedamos 19 straipsnio 1 dalyje nurodyto komiteto, sprendžia, ar buvo pasiekti savanoriško susitarimo ar kitų savireguliacijos priemonių tikslai.

7. Savireguliacijos iniciatyvos administravimo rentabilumas

Savireguliacijos iniciatyvos administravimo išlaidos, ypač priežiūros išlaidos, neturi sudaryti neproporcingo administravimo naštos palyginus su jų tikslais ir kitomis turimomis politikos priemonėmis.

8. Darnumas

Savireguliacijos iniciatyvos yra derinamos su šios direktyvos politikos tikslais, taip pat integruotu požiūriu, ir atitinka darnios plėtros ekonominį ir socialinį lygmenį. Integruojama vartotojų interesų apsauga (sveikata, gyvenimo kokybė ir ekonominiai interesai).

9. Paskatų suderinamumas

Savireguliacijos iniciatyvos gali neduoti laukiamų rezultatų, jeigu kiti veiksniai ir paskatos, pavyzdžiui, rinkos spaudimas, mokesčiai ir teisės aktai nacionaliniu lygmeniu, dalyviams rodo prieštaringus ženklus. Šiuo požiūriu politikos nuoseklumas yra esminis dalykas ir į jį bus atsižvelgiama vertinant iniciatyvos veiksmingumą.